

Inserati se sprejemajo in volja
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 " "
16 " " " " 3 " "

Pri voščkratnem tiskavi se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo
(administracija) in ekspedicija na
Dunajski cesti št. 16 v Medija-
tovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 3 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 2 " 20 "
za četrt leta . . . 1 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 40 kr. več na leto.

Vredništvo je Florijanske
ulice št. 44.

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto.

Kmetijska šola v Ljubljani.

Kakor imajo nemškutarji že navado, da zavržejo vsak hvalevredni predlog narodnih poslancev, tako so storili tudi s predlogom g. poslanca Detelje, naj se ustanovi v Ljubljani kmetijska šola. Najbrž jim je zasmrdel slovenski učni jezik, ker se bojé narodno izobraženih kmetovalcev po deželi. Toda nemškutarjska glorijska na Kranjskem ne bo več dolgo trpela; v dveh letih imamo naroden deželni zbor, in tačas se bo predlog o kmetijski šoli v Ljubljani zopet ponovil, in kakor upamo, tudi sprejel. Mi imamo sicer že nekaj kmetijske šole na Kranjskem, to je vino- in sadjerejska šola na Slapu. Učni načrt tega zavoda nam je povšeči, o uspehih se ve da ne vemo iz lastnega prepričanja govoriti, upamo pa, da bodo učenci, ki pridejo iz te šole, deželi koristili. Vendar se nam zdi, da je šola na Slapu prepričilo obiskana, štela je namreč letos samo 12 učencev. Tudi nam zgolj vinorejska in sadjerejska šola ne zadostuje. Glavna temelja kmetijstva sta vendar le živinoreja in pridelovanje raznega žita.

Nameravana kmetijska šola v Ljubljani pa naj se osnuje na širnejši podlagi, tako da postane ognjišče kmetijskih vednosti in kmetijskega napredka za vse Slovence, ne samo za Kranjce. Naj se gleda na to, da se bodo v šolo sprejemali naj raje sinovi večih posestnikov in premožnejših kmetov, ki imajo veliko gospodarstvo, in sicer iz tega uzroka, da bodo potem, kadar gospodarstvo po očetu v roke dobé, sami praktično zamogli porabiti svoje

pridobljene vednosti in še sosedom lep izgled dajati, kako je treba umno kmetovati. Kaj koristi revežu vedeti, kako se kmetuje in kako se živina redi itd., če pa nema posestva, da bi mogel na njem svojo vednost skazovati? Šola v prvi vrsti nema namena, da bi vzgojevala grajšinske oskrbnike, ker takih služb je pri nas le malo, vendar tudi ta namen ne bi bil napačen, ker imamo le malo v kmetijstvu izučeni ljudi na Slovenskem. Nam se zdi, da je v prvi vrsti potrebno, da bodo vsaj več posestniki na Slovenskem v svoji stroki izvedeni. Če ima premožen kmet več sinov, dá navadno enega ali dva študirati, da postane duhoven, uradnik, učitelj ali kaj takega, tistega pa, ki mu misli izročiti gospodarstvo, pusti brez vsacega poduka, češ, saj kmetu ni treba študirati.

To je pa ravno napačno misliti, kajti današnji mora tudi kmet v svoji stroki izobražen biti, če se hoče vzdržati na površji; saj je znano, da na Češkem, kjer imajo strokovno izobražene kmete ali oskrbnike, vsaka kmetija za polovico več vžitka daje, nego pri nas, kjer delajo še po starem kopitu. Tudi kmetovalec mora napredovati, sicer mu ni mogoče tekmovati s tujimi pridelki. Naša misel je toraj ta, da bi vsak premožnejši kmet svojega sina, ki mu misli pozneje gospodarstvo izročiti, dal na kmetijsko šolo v Ljubljano. Jasno je, da bo potem kmetijska šola v Ljubljani štela več ko 12 učencev, in gotovo še več ko 100, ako jo bodo hoteli obiskovati tudi slovenski Štajerci, Korošci in Primorci, in to bodo storili, ako bo šola dobra in ne predraga.

kar mora zabraniti dežela s tem, da sama nekaj več žrtvuje za to potrebno šolo.

Stvar je nova in zdelo se bo kmetom nepotrebna, ker ne bodo verjeli, da bi moral človek za kmeta še posebej študirati. Naloga rodoljubov bo toraj, tej šoli pota gladiti, kadar pa učenci iz te šole postanejo gospodarji, bodo oni najboljši agitatorji za to šolo. Izgojevala nam bo izobražene, narodne in umne kmetovalce, ki bodo v čast naši domovini. Ako se pa na šoli izuči tudi kak sin revnih staršev, tudi tema ne bo v škodo, kar bo znal, zmikom si bo ložej svoj kruh služil, nego kot navadni hlapec, naj si bode že kot oskrbnik, kot valpet ali pa kot vrtnar.

Naš kmet bo postal ponosen na šolo, vplivala bo na razvoj in napredek kmetijstva tako v materijalnem oziru, da bi učila na istem prostoru več in bolje pridelovati, kakor tudi v moralnem oziru, ker kmečki stan ne bo več zaničevan, kadar bo imel v svoji sredi izobražene kmete, začel se bo čutiti in samostojno postopati.

Upamo, da naš poslanec Detelja stvari ne bo več mirovati pustil, ampak da bo svoj nasvet tako dolgo ponavljal, da mu vendar enkrat obvelja. V dveh letih je stvar morda že sklenjena, v štirih letih pa šola že osnovana.

Kmečke zahteve.

V Dornbirnu so se bili one dni zbrali posestniki iz vseh krajev Predaleške deželice, ter se posvetovali o svojih zadevah, in kako bi se dalo kmečkemu stanu pomagati. Sosta-

Flavija.

Prizori krščanskega življenja iz četrtega
stoletja.

A. Hurcl. Pred. Vilinski.

..... Probrosia
Altior Italia ruina.

(Dalje.)

XVIII.

Dolce color d'oriental zaffiro.

Dva pota sta bila odprta našim potnikom, če so hoteli priti v Egipt.

Ena je držala po globokem morju, vesla-jočim pokraj otokov, Gaulos in Melita mimo Kitare v Kikladih, idečim mimo Kidonije na Kreti in potem naravnost proti Aleksandriji zavivšim. Druga pot pa je držala ob afriškem obrežju. Tedaj pa so pluli kod hermejskega predgorja, mimo Neápole in Adruméta, skozi cercinite in malo Sirto, mimo Berenike, Arsioé in Ptolemajide, da prijadrajo h Kiréni ob spodnje libijskem obrežju. Držeči se zgornje libijske obale, so kmalu dospeli v glavno mesto Egipta.

To zadnjo pot izvolila je Emilija, da si je bila najdalje in sicer zato, ker sta bile,

ona in Flavija, neizrečeno utrujene, da se torej ladja večkrat v lukah ustavi.

Kako veseli so bili naši potniki, čutivši, da so zopet po tako hudih skušbah svobodni in rešeni in da se jim je k večjemu bati potuhujenega življa, nikakor pa ne potuhujenosti človeške, ki zamore tako strašna biti! Če jim je bil spomin na prestalo trpljenje in prestane nevarnosti mučen, jim je bil pa po drugi strani tolažljiv, spominjajočim se, kako čudovito so skusili božjo bran. Njih duše so se topile zahvalnosti in radosti, hvaleči Boga in samih sebe se radujoči. Pretekstat se gotovo ni kesal prijetega krsta. Flavija pa je bila navdušena vere in ljubezni do Boga, Emilija zopet je želela, da postane kristjana tudi po imeni, kakor je že dolgo bila zares po spoznavi in po srcu.

Bila je med temi dušami popolna enoglasnost in znati ne bi bilo, kaj bi jo bilo kaliti zamoglo.

Vendar je bilo nekaj; dasi je bila skrivna in neočita, bila je ona okolnost toliko silnejša. Emilija sama je ni slutila. Pred zadnjimi dogodki, posebno pa po tistih, ji ni na misel palo, da bi bila v mladenčih kaj drugega opazila, kakor dvoje blagih, enako ljubih ji otrok.

Med dolgim, enoličnim plutjem sedela je Flavija kraj ladjinega porobka. Lahno je drčala ladja po srednjemorskem valovih, v katerih sinjosti je bledelo nebo; otoki so se prikazovali na daljni površini, bližali se, hiteli naprej in zginjali. Njih lisaste, v prozorno meglo zavite obrežne skalovine, videti so bile od daleč, kakor prikazujoče se gore, v jasnih in čistih obrisih. To je bil prizor krasnega vrstenja in uzorne soglasnosti. Emilija posebno je bila vsa očarana. Flavija pa je sanjaje gledala morje, toda lahko je bilo spoznati, da se nje pogledi čez sinje valoviče zgubljajo v bežeči in vedno se ponavljajoči daljavi.

Takrat je k njej pristopil Pretekstat, v nje sanje previdno se mešaje.

— „Ali se ti ne zdi, mu je dela, od časa do časa molk popustivši, ali se ti ne zdi, da je dobro tako biti? Nebesa vise nad najinima glavama in morje teče pod najinimi nogami. Kakor da bi stala med Bogom in Bogom, tako se mi zdi. Sveta ni, ljudje so pozabljeni; Bog sam je navzočen; on vsaj ogrinja in midva bivava v njegovi neizmerjenosti.“

Pretekstat je z veseljem poslušal Flavijine besede.

Nadaljevala je:

vili so svoje želje in zahteve v petnajst toček, ter jih predložili deželni vladi. In sicer so zahtevali sledeče reči:

1. Domovinsko pravico, vsled katere bi kmet k svojemu posestvu bolj trdo prirastel, in bi kapitalistom ne bilo tako lahko mogoče, zemljišča prodajati in kupovati, kakor bi bilo premakljivo blago.

2. Spremembo dedovinske pravice pri kmetijah, da bi se mlademu gospodarju ne vtambulirale prevelike dote in da bi se obvaroval prevelikih dolgov.

3. Spremembo postave o hipotekarnih dolgih, da bi kapital ne imel prevelike oblasti nad zemljiščem.

4. Postavo zoper razkosavanje zemljišč.

5. Postavo za zloženje zemljišč.

6. Iz posestnikov obstoječe mirovne sodnije, ki bi po okrajih ali občinah razsojevale v prepirih zavolj mej ali zemljišč, brez vmešavanja advokatov.

7. Spremembo družbinskega reda, da bi se eksekutivne dražbe vršile ceneje, hitreje in uspešneje.

8. Postavo zoper škodoželjno uničevanje imetja in za brambo poštenih upnikov.

9. Hitrejše in cenejše dedovinske obravnave po zaupnih možeh.

10. Znižanje prepisnine pri kmetijah, če se preidejo od očeta na sina, na en sam odstotek.

11. Dovoljenje za župane, da smejo razne dokumente legalizirati.

12. Ojstro postavo zoper oderuhe.

13. Postavo, da kmet ne sme menjic podpisovati.

14. Postavo, da nihče ne sme gostilnice odpreti brez dovoljenja občine.

15. Spremembo šolske postave, in sicer:

a) Šola naj bo zopet verska;

b) za nedeljsko šolo naj se dajo še nove olajšave;

c) naj se dajo olajšave za šolsko obiskovanje v sedmem in osmem letu;

d) ponavijevalno šolo;

e) občine naj dobé zopet pravico, da same nastavljajo svoje učitelje.

Te točke so se predložile še drugim kmečkim shodom, in na vseh so bile potrjene. Reči se mora, da bi bilo kmetom pač mnogo po-

magano, ko bi se te zahteve izpolnile. Ali bo vlada poslušala glas ljudstva?

Politični pregled.

V Ljubljani 26. oktobra.

Avstrijske dežele

Radovedni smo, če bo imel Pražakov ukaz gledé ravnopravnosti **slovenskega jezika** kake praktične uspehe. Bojimo se, da bo vse pri starem ostalo, ker poznamo naše ljudi, kako malo so vstrajni in energični pri zahtevanju svojih pravic. Navajeni so nemškega uradovanja, in pustili si ga bodo še nadalje dopasti, tisti pa, ki so navajeni nemške uloge pisati, bodo to še zanaprej delali, uradniki pa bodo veseli, če se ministrov ukaz prej ko mogoče pozabi. Potrebno bo vendar le, izdelati v državnem zboru posebno postavo, v tem oziru, ki bo uradnike primorala; sicer se bojimo, da se bo le počasi na bolje obračalo.

Centralisti so že popustili svojo idejo o „nemškem klubu“, ter se bodo v državni zbor povrnili bolj nesložni, ko kedaj. Samo pod imenom „ustavoverstva“ zamorejo svoje ude še vkupaj pridržati, in lažljivo ime si bodo še vprihodnje pridevati morali.

Vrli **predarelski** deželni zbor je sklenil prošnjo do vlade, naj ona spremeni postavo o premoženskem davku, postavo o razdelitvi posestev, naj dá postavo za posvečevanje nedelj in praznikov; deželnemu odboru je naročil pozvedeti, če bi se ne dali kmečki dolgovi v rento spremeniti, potem naj bi se naredila druga domovinska postava, naj bi se spremenile postave o dedščinah, in dale nove postave jo zadolženji kmečkih posestev.

V **českem** deželnem zboru je zahteval poslanec Nedoma, naj se volilni red za česko kraljestvo kmalo spremeni. V tem smislu je interpeliral deželnega glavarja.

Novačenju v južni **Dalmaciji** se je izvršilo brez vsacega upora. Vesti judovskih listov, da se je bati nove ustaje, se niso uresničile; izmišljene so bile, da bi sedanjo vlado v zadrego spravile.

Deželni zbori so zdaj vsi dokončali svoje delo. V obče se mora reči, da je bilo zborovanje precej mirno.

Vnanje države.

Principiis obstal emelo bi se nekemu pražkemu listu zaklicati, pa ta list je že dolgo časa tako veterjašk v vseh vprašanjih, ki se strogo ne tičejo češke narodnosti, da se nam vedno bolj usiljuje prepričanje, da mora ta list od judov uredovan biti, in da bi toraj noben klic za vzbujanje njegove poštenosti ne imel zaželjenega uspeha. Ta list zagovarja namreč zvezo **Italije** z Avstrijo, ter ne more pohvaliti laškega kralja, ki pusti sv. očeta stiskati in strahovati, laške katolike pa preganjati. Ta list zagotavlja v smešni domišljavosti, da shodi laškega, ruskega, nemškega in avstrijskega vladarja nemajo družega namena, ko ohranjenje miru. Kteri je tisti mogočni rogovilež, proti kateremu se jih mora toliko zvezati, da se ohrani mir? Tiste, ki vidijo v teh shodih prihodnjo rešitev izhodnega vprašanja, imenuje ta list sanjače s preživo domišljijo! Pa naj bo, saj bo prihodnost pokazala, kaj ti shodi pomenijo. Zoperno pa nam je, da ta list ne priznava nobene morale (pravdnosti) v politiki, da odobruje to, če se konservativna oblast zveže z revolucionarno protiversko, in celo nekako odobrava oropanje sv. očeta, ker pravi, da tudi druge države niso nastale iz moralnih izrekov (sittenspruche), toraj se tudi Italiji to ne sme zameriti. (Sic!!!) Judovsko pere se vidi iz precej tudi pri sledečem stavku: „In Gegentheil, die Annäherung Italiens an die drei Kaiserreiche erscheint auch insoferne sehr erfreulich (sic!), als darin der Beweis liegt, dass dieselben keineswegs von den Ideen der „heiligen“ Allianz geleitet werden“. Tedaj staročeški (?) list je ene misli z judovskimi listi, da je bila „sveta“ zveza Avstrije, Rusije in Porusije nekaj groznega! In kaj je namerovala ta „sveta“ zveza? Ohranjenje krščanstva, ki ga je divja francozka prekucija hotela odstraniti, ohranjenje starih, podedovanih prestolov nasproti usurpatorju Napoleonu in njegovim naslednikom, ki so krone jemali in dajali, vojske brez uzroka prčenjali in vso pravico videli le v sili meča!

Ta list se vede, kakor bi bil „svetoven“ list, zato misli, da mora posnemati vse breznačajnosti dunajskih, judovskih listov, če

— „Ali je pa zadosti tako bivati? . . . Ali nebi mogla prodreti v tisto neizmerjenost, se z njo zmešati, se z njo zediniti? Meniš, da nebi potem najina srečnost pridobila?“

„Brez dvoja, odvrne plaho Pretekstat, kteri je pri tako visocih mislih tal zgubljal; ali pa je mogoče, da se pride v naročje brezkončnosti?“

— „Povej mi, dé ona, kaj brani, da ne padeva v valove, kaj naji drži na površju? Ta ladja, ni res?“

— „Pač res, slaba deska je, ki naji brezna loči.“

— „No, kaj pa je ta ladja? Človeško delo, edino tukaj, ki pride od dežele.“

„Seveda.“

— „Nekaj je tudi, ki nas edino oddalja od Boga in obsoja, da se v neizmerno bogovnost ne utopimo.“

„In to je, odgovori Flavija rahlo pa odločno, ljubezen do stvari. Ta ljubezen stopa med Boga in naše duše. Je kakor barka, ki nas po vrhovini neskončnosti nese in brani, da nje globokosti ne umimo.“

„In kaj sledi iz tega?“ vznemirjeno vpraša Pretekstat.

— „O Bog, nič, se sili mladenka odgo-

varjati, vidé ga obledeti. Saj ni treba, da bi iz tega kaj sledilo.“

„Pa če bi treba bilo?“ zastavi srčao mladenec.

— „Če bi pa treba bilo, pravi ona po trenutnem obmolku in globoko vzdihnivši, potem bi iz tega sledilo, da bi bila tako popolnoma v Bogu edina, ako bi se nama življenje razrušilo, kakor bi bila popolnoma v valovih združens, ako bi se barka razbila.“

Trenotek tihega molka nastane; srci pa sta bila, da je bilo ji skoro slišati.

Kakor sta se trudila, da ohrani pogovor občen pomen, to sta vendar kmali spoznala njegovo posebnost.

Da se izbavi iz te mukovite zapletenosti in da Flavijo nagne mu zadnje besede pojasniti, spregovori mladenec:

„Ali pa ni mogoče stvar ljubiti edino le v Bogu?“

— „Mogoče je seveda, pa edinst, katere sem omenila, ta tirja, da v stvarih ljubimo Boga samega. Ljubezen ta mora biti čista, uzorna, duhovna, nepočutna, ki čute vlada in sveti. To je tista ljubezen, ktero je tudi Bog-človek poznal; v njej je hotel rojen biti in umreti.“

Ko je Flavija govorila, ginil je vedno bolj dvoji v duši njenega tovariša. Poslednje obrazno pregrinjalo e bilo strgano; ono mu je zakrivalo skrivnosti njenega srca, a sedaj mu je bilo očito nje angelsko čisto bitje. Pretekstat je zbiral tako rekoč raztrgane kose tega pregrinjala, da z njimi Flavije očem prikrije rano lastnega srca.

Al ah, tudi Flavija je čutila ranjenost. Mladenčema ni bilo mogoče, da ne bi se mislila zvezana in strnjena in sicer tesneje, kakor bi bila kdaj slutila. Kakor v neznani globokosti morja skriti rekotoki vladajo, tako je imela ta okolnost uplivati na nju osodo.

Plutje bilo je pri kraju; v dalji so se že prikazovale obali Egipta.

Stopivši na kopno, čudili so se slišati, kako da gredo njih imena, njih doživki od ust do ust. Mornarji niso imeli nujnišega opravila, kakor povsodno pripovedovanje. Živahna radovednost in odkritosrčno občudovanje spremljalo je goste, ki se niso tadjali kakega sprejema.

Aleksandrija, kamor so bili prijadrali, ni bila kar nič Kartagi podobna. Opaziti je bil upliv blizo bivajočih duhovnikov in samotnikov, ktere so priveli semkaj bogoslovni prepiri in

pa ona misli, da bo s tem povsod imponiral, se močno moti, nasprotno bomo odslej njegovo mnenje prav previdno taksirali, še bolj ko pisarijo judovskih listov, ki vsaj vedó, zakaj tako pišejo, on pa ne vé, da s takim pisanjem celo češko narodno stranko kompromitira.

Mi Slovenci vemo, da od Italije n'namo nič dobrega pričakovati, mi vemo, da Italija preži po naših slovenskih pokrajinah, mi obsojemo tudi gnjusno razsajanje laških brezvercev in vse krivice, ki jih naš duhovni oče papež od laške vlade trpi, zato se ne bomo nikdar navduševali za laško zvezo, kakor to dela omenjeni list, ampak vsak dan rajši vidimo vojsko z Italijo, nego li zvezo s tako iz krivice in ropa nastalo, nemočno in od prostomavtarjev strahovano državo! To našo izjavo naj si dobro zapomni, da bo vsaj vedela, da slovenski listi nimajo judov za sodelavce.

Govori se, da so se **Arabci** spuntali zoper turško vlado. Vlada turška je poslala bojda v radeče morje vojno ladijo z vojaki in strelivom.

Francozom se v Afriki še zmircm slabo godi. Vsled tega je tudi stanje francoske vlade težavno. Priljubljenost republikanske (recte: brezverske) stranke gine vidoma.

Izvirni dopisi.

Z Dunaja, 24. oktobra. (Haymerletov naslednik. — Humbert na Dunaji. — Državni zbor. — Cesarški namestnik moravski.)

Dolgo časa so listi ugibali, kdo postane naslednik Haymerletov, zdaj so menda vendar pravega zadeli. Pišejo namreč, da grof Kalnoky, cesarski poročnik v Petrogradu, postane vnanji državni minister. Grof Kalnoky je še le 49 let, vitez malteškega reda in neoženjen ter vživa posebno zaupanje cesarjevo. Glede notranje politike se o njem piše, da ne spada k vstavoverni stranki. Kalnoky rodom ni Madjar, vendar pa je kot svak ranjkega madjarskega grafa Waldsteina tudi pri madjarskem plemstvu jako priljubljen. Pravijo pa, da se bode njegovo imenovanje izvršilo še le po delegacijah, in da bosta dotlej to službo opravljala še Szilavi in Kallay.

zatajevanjsko živetje. Ondi se je še vedno svetila od svetega Pantéaa ustanovljena stolica, ktero je zavzel Klemen aleksandrijski in jo potem zapustil Origenau. Dasi je bila prišla v manj sloveče roke, je vendar videla, kako da so k njej vrelí učenci iz Sirije, vsega Egipta in vse male Azije in to taki, ki so zaslužili imenovani biti že učitelji. Na kratko, judovstvo in kristjanstvo, ki se je ondi nahajalo v nenakih razmerah, je storilo, da je Aleksandrija zadobila značaj takih mest, v katerih duševni in npravni življenj premaguje.

Zrak je bil tamo padut z misticizmom. Verska čutja so ondi rasla in se utrjevala v bojih šol in akademij, kakor tudi v vsem tem, kar bi ga manjšalo ali večalo; kajti nasprotovanje je povsod in vselej najboljši pomoček, da se pospešuje kaka stvar.

Ker so naši potniki v svoji osebi strinjali plemenitost rodu, znak nesrečnosti in pričanje vere, je to zadostovalo, da so jim od vseh strani izrazovali sočutje in češčenje. Imeli so jih kakor mučence in svetnike in čelo najčastitljivših mož se jim je poniževalo o njih prihodu.

(Dalje prih.)

V četrtek zvečer ob 1/8 uri pride kralj Humbert na Dunaj obiskat našega cesarja; z njim pride tudi kraljica Margarita, in naša cesarica se vsled tega 27. t. m. preseli v dvorno palačo na Dunaji. O pomenu tega shoda se je veliko pisarilo, ne vemo pa, ali je kdo pravo zadel ali ne. To je gotovo, da Italija želi prijaznejših razmer z Avstrijo, kakor so bile dozdej in obeta trdo prijeti Irredentovce, ki hujskajo zoper Avstrijo. Vprašanje pa je, bode li vlada italijanska imela toliko moči, da bo potlačila irredentovce, katerim se je dozdej laskala in jih podpirala. Rovarski listi so res že hudo začeli kričati zoper kralja in „La lega“ pravi, da kralj popušča irredentovce in v obraz bije ljudstvu, ker se je odpravil na Dunaj.

Državni zbor se ima sniti drugi teden; dan sicer še ni odločen, toda še ta teden pričakujejo dotičnega razglasa v dunajskem listu. Predsednik dr. Smolka je že prišel na Dunaj, ter je od podpredsednika Göllna prevzel poslovanje, kar pač najbolj gotovo pričá, da se bode kmalo pričelo zborovanje.

Judovski listi zdaj skoraj vsaki dan obravnavajo vprašanje, kdo postane cesarski namestnik na Moravskem. Neki listi so pisali, da se naučni minister baron Konrad preseli v Brn; „Deutsche Zeitung“ pa zopet meni, da pride baron Kübeck iz Gradca v Brn, Konrad pa da postane cesarski namestnik v Gradcu. Toda ni verjetno, da bi sedanja vlada Moravcem dala namestnika, ki bi ne bil zmožen češkega deželne jezika; že zarad tega toraj ne bode ne Konrad ne Kübeck postal namestnik moravski. Sicer pa tudi to še ni gotovo, da bi Konrad odstopil od ministerstva, in trebalo bo še nekoliko napadov, preden se bode umaknil drugemu zanesljivšemu možu. „Wiener allg. Zeitung“ sicer v novič piše, da bode Konrad stopil iz ministerstva in da postane cesarski namestnik v Gradcu, Kübeck pa v Inomestu ali Innsbrucku in Wiedmann ces. namestnik v Brnu. To bi bilo sicer verjetnejši, ker je Wiedmann češkega jezika zmožen, vendar pa „Allg. Zeitung“ sama pravi, da ne prevzame za te novice nobene odgovornosti. Razun Wiedmanna imenuje se kot kandidat za moravsko namestništvo tudi baron Gudenau. Gudenau je državni poslanec voljen od velikega posestva moravskega ter se s Fürstenbergom stanovitno drži vladi prijazne večine, med tem ko njegovi drugi tovarši nektere kratki omahujejo. Morda se bo pa tudi grof Dubský potegoval za namestništvo ter vladi zopet obljubil svojo podporo, ako mu to važno službo nakloni. Pa ta mož je tako nezanesljiv in obnem tako kratkoviden politikar, da mu bode pač težko izročili tako važno mesto, kakor je namestništvo v Brnu.

Domače novice.

V Ljubljani, 27. oktobra.

(Pokopališče pri sv. Krištofu) je zdaj popolnoma dodelano. V nedeljo 23 t. m. so namreč stolni fajmošter kanonik Urbas z obilno azistenco blagoslovili še oni del na novo prizidane, tako imenovane Lovšove jame, ki je bil do zdaj neblagoslovljen ostal, ker so ga morali še zasipati. Pridigo je imel pri tej priliki na pokopališču prvi stolni kaplan g. Porenta, in dati vreme ni bilo posebno ugodno, in je nekoliko dež nagajal, se je bilo k tej slovesnosti zbralo vendar prav obilno število vernega ljudstva.

(„Narodu“ v odgovor.) Na naš čisto stvarni članek o slovenski literaturi odgovarja „Narod“

s prav surovo notico, češ, da iz „Slovenca“ puhti tobakarski duh, ki spomina na demokratske shode predmestarskih komunardov itd. Fini in salonski g. dr. Tavčar hoče najbrž z besedo „tabakarski duh“ v zaničevanje deti našega vrednika g. Haderlapa, ker je znano, da rad tobak puši; temu pa se bo vsak le smejal, ker do zdaj pušenje tobaka še nikdar ni veljalo za kaj sramotnega. Z opominom na „demokratske shode predmestarskih komunardov“ pa hoče našega vrednika menda denuncirati, češ, da je komunard, ker se je enkrat vdeležil ljudskega shoda na predmestji, ktere shoda so se vdeležili tudi gg. Potočnik, Hribar in mnogi pristaši „Narodove“ stranke, ki pa z našim vrednikom vred s tem še niso podpisali socijaldemokratskega programa. Kolikor mi Ljubljano poznamo, se tu pač ne more govoriti o kakih „predmestarskih komunardih“; volitev tretjega razreda za mestni zbor je pokazala, da je obrtniški in delavski stan v Ljubljani večinoma naroden, in če bi trebalo, se bo tudi lahko dokazalo, da je večinoma tudi katoliškega prepričanja. In če so se prav na tistem shodu oglašali socijaldemokratski govorniki, saj naš vrednik tega ni mogel naprej vedeti; svoje mnenje o shodu je koj potem povedal v prvi sledeči številki „Slovenca“, ter si je s tem še nakopal sovraštvo socijaldemokratov, kakor tudi o priliki volitev v mestni zbor. Kaj hoče potem „Narod“ s svojo zahrbtno denunciacijo doseči? Če kaj vé, naj naravnost govori, ne pa zansšajoč se na nepodučenost in lesketajoč z nekim navideznim sumom! Ali ni tako orožje perfidno? In ali so mar take surovosti o „tobaku, česnu in čebuli“ dostojen odgovor na naš dostojen in stvaren č'anek? Gosp. Tavčar govori s takim neizrekljivim zaničevanjem o „predmestarskih komunardih“ in predmestarskih pivnicah; pa kolikor je nam znano, g. dr. Tavčar še v predmestji ni rojen, ampak nekje na kmetih, toraj mu pač ne pristojá, s takim zaničevanjem govoriti o predmestarih! Najbolj smešno je pa to, da „Narod“ duhovščeno na pomoč kliče zoper „Slovenca“. Ali ima g. duhovnike za tako neumne, da ne bodo znali ločiti pravih prijateljev od hlinjenih in posiljenih? Ako „Narod“ ali bolje g. Tavčar, pravi, da na adresu „Slovenca“ ne piše nobene vrstice več, moramo reči, da nas ta izjava prav veseli, kajti gosp. Tavčar je že en parkrat pokazal v strastnih napadih na nas, da on v polemiki ni tako „salonski“, kakor se sicer nosi, ampak da je grob in surov v svojih izrazih, da bi smel pač še k našim „predmestarskim komunardem“ v šolo hoditi, da bi ga naučili nekaj več mestne olike.

(Prošnja do vredništva „Laibacher Zeitung“.) Ker z veseljem vidimo, da je vredništvo „Laib. Ztg.“ zdaj v dobrih, narodu prijaznih rokah, zato se nedejamo, da tudi naša današnja kolegijalna prošnja ne bo ostala brez uspeha. V poročilu o kmetijski razstavi v Novem mestu, ki ga prinaša imenovani list, čitamo namreč besedo „Gesindeldorf“ za „Družinska vas“; tak izraz nas vselej v srce zaboli, ker vidimo v njem sramotenje naše narodnosti. Nemški in nemškutarski birokrati na Slovenskem so mislili, da morajo vsako vas na nemško prekrstiti, in pri tem so si včasih izmislili take izraze, kakor bi hoteli našo deželo in naš narod nalašč in hudobno sramotiti in žaliti; „Sinjo vas“ so predstavili v „Schweinsdorf“, „Račjo vas“ v „Rappelgeschies“, „Družinsko vas“ v „Gesindeldorf“. Te popačene imena so bile žalibog dolgo oficijalne, pa jih ne priznavamo in vidimo v njih sramotenje naše narod-

